

Войтова К. В., здобувач освіти,
Мельничук М. О., к.е.н.,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

КАДРОВИЙ ОБЛІК В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО СТАНУ

Трудові відносини регулюються такими нормативними документами: Закон України «Про оплату праці» [2], Кодекс законів про працю [3], Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» (НП(С)БО 26) [6]. Нові реалії в Україні такі, що у зв'язку із прийняттям Закону України Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-ІХ [8] трудові відносини відтепер регулюються Законом України від 15.03.2022 № 2136-ІХ «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» [10]. Це зумовило необхідність порівняння організації трудових відносин до воєнного та в період воєнного часу показано на рисунку 1.

Для дотримання положень законодавства про працю обліковець повинен перевірити:

- правильність оформлення працівників- прийом та звільнення (накази, контракти, трудові договори, особисті картки);
- правильність застосування тарифних ставок при погодинній оплаті та норм та розцінок при відрядній оплаті (штатний розклад, наряди, алгоритми розрахунків);
- облік робочого часу (табелі обліку робочого часу);
- оформлення розрахунково-платіжних документів (розрахункові відомості, платіжні відомості, видаткові касові ордери, платіжні доручення).

При перевірці системи нарахування заробітної плати обліковець має звернути увагу на:

- обґрунтованість нарахувань за особливі умови праці та правильність розрахунку середнього заробітку для різних цілей (накази керівника, таблиці обліку робочого часу, розрахунково-платіжні відомості, особові рахунки, особисті картки, заяви працівників);
- правильність розрахунку допомоги, що виплачуються за рахунок коштів ФССУ (листки непрацездатності, розрахунково-платіжні відомості, особисті картки);
- перевірка депонованих сум із заробітної плати (книга аналітичного обліку депонованої заробітної плати).

Для дотримання обґрунтованості застосування пільг, нарахувань та утримань із заробітної плати згідно чинного законодавства України, потрібно перевірити:

- правомірність застосування податкової соціальної пільги (документи від співробітників на право податкової соціальної пільги);
- правильність утримання ПДФО та військового збору та нарахування ЄСВ і застосування ставки податку (об'єднана звітність ПДФО та ЄСВ, оборотно-сальдова відомість, картка рахунку);

При перевірці ведення аналітичного обліку за співробітниками та зведених розрахунків з праці та її оплати звернути увагу на відображення оборотів за рахунками та субрахунками Головної книги з аналогічними показниками регістрів синтетичного обліку (Головна книга, Журнал 1, 3, 5, оборотно-сальдова відомість, картка рахунку).

Під час проведенні перевірки обліковець може зіштовхнутися з рядом порушень:

- не в усіх договорах враховано обов'язковий пункт гарантії та компенсації за роботу за важкі та шкідливі умови праці. Порушено ст.7 ЗУ «Про охорону праці» [2];
- відсутність підписів посадових осіб, відповідальних за облік виконаних робіт, не повністю заповнені реквізити. Порушено п.4 ДСТУ 4163:2020 [1];
- не скрізь проставлено час перебування співробітників у відрядженні. Порушено п.1 розділу 2 Інструкції № 59 [7];

Рисунок 1. Порівняння організації трудових відносин до воєнного та в період воєнного часу

- не всім співробітникам було правильно пораховано доплату за додаткові години роботи. Порушено Главу 7 «Оплата праці» КЗпП [3];

- не у всіх наказах про преміювання присутні розписи працівників. Порушено п.4 ДСТУ 4163:2020 [1];
- платникам податків, які мають право більш ніж на одне стандартне податкове відрахування, не надається максимальне з них. Порушено ст. 169 ПКУ [5];
- не враховано компенсаційних виплат при службових відрядженнях. Порушено п.9 розділу 1 Інструкції № 59 [7].

Слід зазначити, що за недотримання законодавства, обліковець може бути притягнутий до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та навіть кримінальної відповідальності, зафіксованих строків – до штрафу, за повідомлення про помилки – до фінансової чи адміністративної відповідальності.

Список використаних джерел:

1. ДСТУ 4163:2020 «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів» від 01 вересня 2021 р. URL: https://osvita-omr.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/dstu-4163_2020.pdf
2. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
3. Кодекс законів про працю України 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 – 212²⁴): від 07 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ Міністерства фінансів України від 28 жовтня 2003 р. № 601. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>
7. Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон: Наказ Міністерства фінансів України від 13 березня 1998 р. № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>
8. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»: Закон України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>
9. Про оплату праці: Закон України 24 квітня 1995 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 р. № 2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>

Зміївська І. В., викладач,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державний торговельно-економічний університет»

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОБУДОВИ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПРОЦЕСІВ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СЕРЕДОВИЩІ MS EXCEL

Математичне моделювання технологічних процесів відіграє важливе значення в організації високорентабельного виробництва та подальшого його розвитку. Застосування математичного моделювання значно розширюється у зв'язку з ускладненням процесів харчових технологій, а також необхідністю оперувати великими потоками даних, які характеризують ці процеси [1-3]. Лише точні кількісні оцінки процесів харчових технологій, які ґрунтуються на математичному описі закономірностей явищ, що відбуваються з метою виробництва продукції високої якості, є гарантом соціально-економічного розвитку.

Мета дослідження – вивчення кількісних характеристик явищ і процесів, які протікають в деяких процесах харчових технологій, вивчення їх взаємозв'язків, факторіальної залежності за умови розвитку виробничих систем.

Сучасний етап технологічного прогресу в харчових виробництвах, характеризується зростаючою складністю та інтенсифікацією технологічних процесів виробництва певного виду продукції, необхідністю системного аналізу всієї багатоманітності визначальних